

เกาะติดสถานการณ์ทุเรียน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ กับ “เฮียตี” คุณพรพรรณชัย สืบสันติธรรม

“

คุณพรพรรณชัย สืบสันติธรรม หรือ **เฮียตี** ชาวสวนทุเรียน ตำบลแม่สุน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ชาวสวนที่ตัดสินใจลดพื้นที่ปลูกส้มลง หันมาปลูกทุเรียนนอกถิ่น จากประสบการณ์กว่า 13 ปี เฮียตีได้เรียนรู้ ลองผิดลองถูกกับการปลูกทุเรียนในพื้นที่ภาคเหนือ จนสามารถถอดบทเรียนและประสบการณ์นำมาบอกเล่าแก่พี่น้องชาวสวนทุเรียนทุกท่านได้ดังนี้

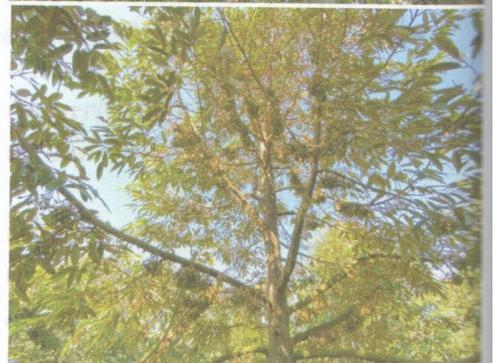
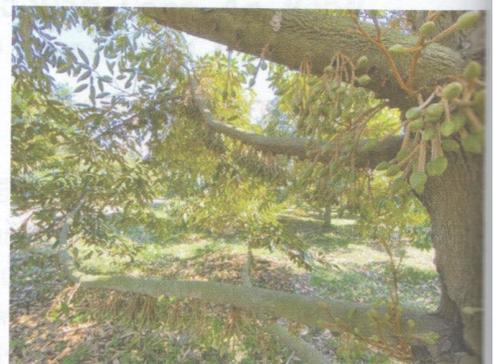
”

△ คุณพรพรรณชัย สืบสันติธรรม หรือ เฮียตี

ประมวลภาพทุเรียน อ.ฝาง ปี 2563 และคาดการณ์การผลิต ปี 2564

ปี 2563 ที่ผ่านมา พื้นที่ภาคเหนือของไทยเผชิญกับสภาพอากาศหนาวจัด มีอุณหภูมิลดต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียส ทำให้ทุเรียนในสวนเฮียตีแสดงอาการใบร่วงกว่า 60-70% แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อต้นทุเรียนยืนต้นตายหรือชะงักการเจริญเติบโตเหมือนสวนปลูกใหม่อื่น ๆ เพราะปัจจุบันทุเรียนในสวนมีอายุต้นกว่า 13 ปีแล้ว จึงทนทานต่อสภาพอากาศหนาวได้มากพอสมควร ปัจจุบัน สวนทุเรียนเฮียตีมีต้นทุเรียนที่ให้ผลผลิตแล้ว 1,337 ต้น อายุต้นเฉลี่ย 13 ปี และมีต้นทุเรียนปลูกใหม่ที่ปลูกแซมในสวนลำไยอีก 1,800 ต้น จากอิทธิพลของสภาพอากาศหนาวในช่วงที่ผ่านมา แม้จะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อทุเรียนยืนต้นตาย แต่ที่สังเกตเห็นชัดเจนคือ **“อาการใบร่วงและผลผลิตลดลง”** เนื่องมาจากอากาศที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ทุเรียนมีการแตกใบอ่อนหลังจากที่ติดผลแล้ว ส่งผลให้ทุเรียนสลัดลูกทิ้ง ยิ่งถ้ามีการแตกใบอ่อนมาก ทุเรียนจะยิ่งมีโอกาสสลัดลูกทิ้งได้มาก ทำให้ผลผลิตลดลง ดังนั้น ปี 2563 ที่ผ่านมา เฮียตีจึงเก็บผลผลิตได้เพียง 26-27 ตัน ต่างจากปี 2562 ที่เคยเก็บผลผลิตได้ 83 ตัน เรียกได้ว่า ผลผลิตลดลงกว่า 30%

ปกติแล้ว ทุเรียนแถบ อ.ฝาง จะออกดอกช่วงประมาณเดือนธันวาคม แต่ด้วยสภาพอากาศที่แปรปรวนเหนือการคาดเดา ทำให้เฮียตีไม่สามารถคาดการณ์การออกดอกของทุเรียนได้แม่นยำนัก แต่จากการประเมินคร่าว ๆ คาดว่า ปี 2564 นี้ ทุเรียนน่าจะออกดอกเป็นหลายรุ่น อีกทั้ง ณ วันที่สัมภาษณ์ (8 ก.พ. 2564) ได้ข้อมูลว่า อ.ฝางมีฝนตกหนักติดต่อกันมา 2 วันแล้ว คาดว่าน่าจะทำให้ทุเรียนแตกใบอ่อนได้เร็วขึ้น แต่ก็ต้องคอยลุ้นกันอีกครั้งว่า ผลที่ได้จะเป็นตาดอกหรือตาใบกันแน่

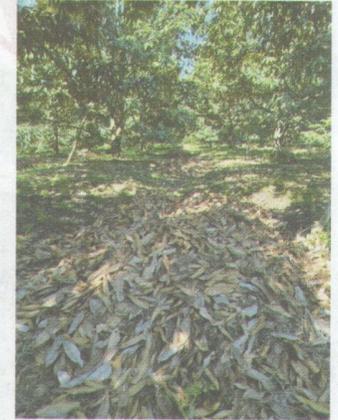

△ การติดดอกของทุเรียนสวนเฮียตี ณ วันที่ 11 ก.พ. 2564 ต้นทุเรียนติดดอกประมาณ 40%

ใบทุเรียนที่ร่วง เนื่องจากผลกระทบจากอากาศหนาว เฮียตี้นำออก จากแปลงเพื่อทำปุ๋ยหมัก เพราะหากทิ้งไว้ในแปลง นอกจากจะ เป็นแหล่งสะสมของโรคและแมลงแล้ว ยังทำให้การให้ปุ๋ยและน้ำลง ไปไม่ถึงดินอีกด้วย

◀ อุณหภูมิล่าสุด ณ วันที่ 11 ก.พ. 2564 จ.เชียงใหม่ ยังคงมี อุณหภูมิต่ำ 11 องศาเซลเซียส

สภาพอากาศกับבקพิสูจน์ทุเรียนนอกถิ่น

อุปสรรคสำคัญในการปลูกทุเรียนภาคเหนือ ช่วง 2-3 ปีหลังมานี้ คือ “สภาพอากาศ แปรปรวน” โดยเฉพาะอากาศหนาวในระยะหลัง พื้นที่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ มีอุณหภูมิต่ำ กว่า 10 องศาเซลเซียส อย่างปี 2563 ที่ผ่านมา อ.ฝาง มีอุณหภูมิต่ำลงเหลือเพียง 8 องศา-เซลเซียส นานกว่า 2 สัปดาห์ และช่วงอากาศหนาวยาวนานมากขึ้น จากเดิมที่อากาศหนาว จะเริ่มสิ้นสุดประมาณเดือนธันวาคม แต่ปัจจุบันพบว่า อากาศหนาวเย็นยาวต่อเนื่องไป จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ สรุปได้ว่า “ปัญหาสภาพอากาศ คือปัญหาใหญ่ที่ทุเรียนนอกถิ่น จะต้องเผชิญ และสิ่งที่ชาวสวนทุเรียนนอกถิ่นต้องยอมรับ คือ “เรื่องปริมาณ ผลผลิตที่อาจไม่ได้ตามที่หวัง” แม้จะผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพเนื้อดีทัดเทียมกับ ทุเรียนในถิ่นบ้านเกิดได้ แต่เรื่องปริมาณผลผลิตยังสู้ไม่ได้”

ตัวอย่าง การปลูกทุเรียนภาคเหนือ นั้น “การเผชิญกับอากาศแล้ง ชาวสวน ยังสามารถเตรียมแหล่งน้ำสำรองได้ แต่หากเจออากาศหนาวเย็น ชาวสวนไม่สามารถ ป้องกันได้เลย แม้หลายท่านจะแนะนำว่า การรดน้ำมาก ๆ หรือการห่มต้น ด้วยกระสอบจะช่วยบรรเทาความเสียหายได้บ้าง จากการทดลองแล้วพบว่า ถ้าสภาพอากาศยังหนาวจัดเช่นนี้ วิธีการดังกล่าวก็ยังไม่ได้ผลนัก ส่วนการห่มต้นนั้น เหมาะกับทุเรียนต้นอายุน้อย แต่ทุเรียนต้นอายุ 13 ปี อย่างสวนเฮียตี ลำต้น สูงใหญ่เกินไปที่จะห่มต้นได้ ดังนั้น เกษตรกรที่คิดจะลงทุนปลูกทุเรียน นอกถิ่น โดยเฉพาะการลงทุนปลูกในปริมาณมาก จะต้องตระหนักถึงความ ไม่แน่นอนในข้อนี้เอาไว้ด้วย”

สำหรับชาวสวนทุเรียน อ.ฝาง ส่วนใหญ่จะไม่ปลูกทุเรียนเป็นพืชเชิงเดี่ยว เหมือนกับ ทางภาคตะวันออกหรือภาคใต้ ชาวสวนที่นี้เลือกที่จะทดลองปลูกในพื้นที่เล็ก ๆ ร่วมกับการ ปลูกแซมในสวนไม้ผลอื่น ๆ อย่าง ส้ม ลำไย นอกจากไม้ผลเหล่านี้จะให้ร่มเงาแก่ ต้นทุเรียนในช่วงอายุน้อยแล้ว ยังช่วยเสริมรายได้ให้ชาวสวนในช่วงที่ทุเรียนยังไม่ให้ผลผลิต อีกทั้งยังช่วยกระจายความเสี่ยงได้อย่างดีอีกด้วย

สุดท้ายกับมุมมองเรื่องการตลาด เฮียตี มองว่า “ทุเรียน” ยังเป็นไม้ผลที่มีอนาคต เมื่อเทียบกับไม้ผลชนิดอื่น ๆ การนำทุเรียนมาปลูกต่างถิ่น แม้ว่าปริมาณผลผลิตจะเทียบ กับการปลูกในภาคตะวันออกหรือภาคใต้ไม่ได้ แต่ในภาพรวม เกษตรกรยังได้กำไร เพียงแต่ จะได้น้อยหรือมากนั้น ก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ และวิธีการจัดการ เป็นปัจจัยกำหนด ดังนั้นส่วนตัวมองว่า การตลาดและราคายังไม่น่าเป็นห่วง อย่างทุเรียน

จากสวนเฮียตี แม้พื้นที่ปลูกจะอยู่ไกล ถึง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ แต่ก็มีพ่อค้า จาก จ.จันทบุรี เดินทางมารับซื้อ ผลผลิตถึงสวน โดยรับซื้อทุเรียน แบบเหมาหมดทุกลูก ที่ผ่านมาราคารับซื้อจัดอยู่ในเกณฑ์ดีตั้งแต่ 60-70 บาท/กก. ล่าสุด ปี 2563 ราคารับซื้ออยู่ที่ 85 บาท/กก. อย่างไรก็ตามแม้ราคาทุเรียนที่จำหน่าย ได้จะอยู่ในเกณฑ์ดี แต่การที่พื้นที่ ปลูกตั้งอยู่ไกลจากแหล่งรับซื้ออย่าง จ.จันทบุรี ทำให้การขายผลผลิตครั้ง หนึ่งจะต้องถูกหักค่าขนส่งให้แก่ล้ง เป็นเงินเกือบ 20 บาท/กก. ซึ่งเฮียตี มองว่า ในอนาคต หากชาวสวน ภาคเหนือหันมาปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น จนทำให้ผลผลิตมีจำนวนมากขึ้น น่าจะช่วยดึงดูดให้ผู้ประกอบการมา ตั้งล้งรับซื้อผลผลิตในพื้นที่ ซึ่งจะ เป็นผลดีในด้านการช่วยลดปัญหาการขนส่ง รวมถึงเกษตรกรจะได้กำไรจาก การขายผลผลิตมากขึ้นด้วย

(K.)